

KRÁLOVNÁ SEVERSKEJ KRIMI

TOP
Krimi

Camilla Läckberg
BOSORKA

BOSORKA

Camilla Läckberg

BOSORKA

Zo švédčiny preložila Mária Bratová

slovar

Copyright © Camilla Läckberg 2017
First published by Forum, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2018
Translation © Mária Bratová 2018

ISBN 978-80-556-2886-8

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Venujem Polly

Ťažko povedať, aký život by malo toto dievčatko. Čo by z neho vyrástlo. Kým by sa stalo. Čomu by sa venovalo, koho by ľúbilo, za čím smútilo, čo by stratilo a čo získalo. A či by malo deti a čo by z nich vyrástlo. Predstaviť si ho ako dospelú ženu je veľmi ťažké. Veď v štyroch rokoch nič nie je úplne jasné. Oči sú raz modrejšie, raz zelenšie. Keď sa narodilo, malo tmavé vlasy, ale teraz už boli svetlé, s jemným nádychom doryšava, no to by sa určite ešte zmenilo. V tejto chvíli sa to nedalo určiť. Dievča ležalo otočené tvárou k jazernému dnu. Zátylok mu pokrývala hrubá vrstva zrazenej krvi a svetlejšie odtiene vlasov prezrádzali len pramienky na temene, čo sa vlnili vo vode.

Nedá sa však povedať, že výjav s mŕtvym dievčatkom pôsobil desivo. Pravdepodobne by to bolo tak, aj keby neležalo vo vode, lebo všetko navôkol bolo ako vždy. Aj zvuky lesa. Cez konáre stromov prenikali rovnaké lúče, ako keď sem v istej časti dňa zasvieti slnko. Voda okolo dievčatka sa takmer nehýbala, hladinu len chvíľami rozčerila vážka, čo na nej pristála. Premena telička sa už začala, onedlho sa malo stať súčasťou lesa a vody. Keby ho nenašli, príroda by si ho postupne prisvojila.

V tejto chvíli ešte nikto ani netušil, že malá sa stratila.

„Čo si myslíš, mala by mať tvoja mama biele šaty?“ s touto otázkou sa Erika obrátila k Patrikovi na manželskej posteli.

„Veľmi vtipné, len čo je pravda,“ zafunel.

Erika sa rozosmiala a žďuchla ho do boku.

„Prečo je pre teba také ťažké prijať fakt, že tvoja mama sa ide vydávať? Tvoj otec sa znova oženil už pred rokmi, ale to sa ti nevidelo ani trochu zvláštne!“

„Viem, je to odo mňa hlúpe,“ Patrik potriasol hlavou, prehodil nohy cez peľasť a začal si natáľhovať ponožky. „Gunnara som si obľúbil a teším sa, že mama nezostane sama...“

Postavil sa a natiahol si džínsy.

„Iba sa mi to zdá trochu zvláštne. Odkedy sa pamätám, mama bola sama. Keby som to celé analyzoval, zrejme ma máta nejaký syndróm mamovsko-synovského vzťahu. Skrátka, pripadá mi to... čudné... že mama bude s niekým žiť.“

„Chceš tým povedať, že sa ti vidí čudné, že bude spávať s Gunnarom?“

Patrik si zapchal uši.

„Prestaň!“

Erika so smiechom doňho hodila vankúš, čo sa k nej vzápätí vrátil, a vypukla vankúšová vojna. Skončila sa tým, že Patrik sa vrhol na Eriku a boj sa menil na hladkanie a vzrušené vzdychy. Nahmatala horný gombík jeho džínsov a začala mu ich odopínať.

„Čo robíte?“

Majkin zvučný hlások ich zaskočil, obaja sa otočili k dverám. Nestála v nich iba Majka, ale aj poskakujúce dvojčatá, radostne sledujúce zábavu rodičov v posteli.

„Iba sa trochu šteklieme,“ hlesol Patrik a rýchlo vstal.

„Už by si mohol opraviť zámku,“ sykla Erika a pritiahla si perinu pod bradu.

Sadla si a podarilo sa jej vyčariť úsmev.

„Chodte dolu a prestrite na raňajky, hneď prídeme za vami.“

Patrik sa medzitým stihol doobliekať a vyšikoval deti do kuchyne.

„Ak nevieš opraviť tú zámku, popros Gunnara. On a jeho oprávársky kufrík sú vždy k dispozícii. Pravda, ak teraz náhodou nemá na práci čosi úplne iné... s tvojou mamou...“

„Prestaň s tým, nevyrývaj!“ so smiechom jej pohrozil Patrik.

Rozveselená Erika sa slastne vystrela. Dožičí si ešte aspoň chvíľočku pokoja. Mať seba za šéfa predstavovalo nepopierateľnú výhodu, že nemusí sledovať čas, no zároveň to bola aj nevýhoda. Práca spisovateľa si vyžadovala charakter a sebadisciplínu. A z času na čas sa treba zmieriť s pocitom samoty. Napriek tomu svoju prácu milovala, rada písala, oživovala príbehy a rozprávala osudy ľudí. Páčilo sa jej skúmať, pátrať a zisťovať, čo sa vlastne stalo a prečo. Príbeh, ktorým sa teraz zapodievala, jej už dávno mátal v hlave. Prípady malej Stelly, ktorú uniesli a zavraždili Helen Perssonová a Marie Wallová, sa jej hlboko dotkol a do dnešných dní ju dojímali, tak ako všetkých obyvateľov Fjällbacky.

No a Marie Wallová sa sem práve vrátila. Známa hollywoodska hviezda prišla do Fjällbacky natáčať film o Ingrid Bergmanovej. V mesiečku to od vzrušenia bzučalo ako v úli.

Nebolo človeka, ktorý by nepoznal aspoň jedného aktéra prípadu, či dokonca celú rodinu. Vo všetkých rezonovala otrasná spomienka na júlové popoludnie roku 1985, keď sa v lesnom jazierku našlo Stellino telo.

Erika sa otočila na druhý bok a uvažovala, či aj v ten deň slnko hrialo tak príjemne ako dnes. Keď si pri deťoch nájde čas na chvíľočku odbehnúť do pracovne, zaručene si to overí. No to ešte trochu počká. Zatvorila oči a slastne driemala, ukolísaná hlasmi, čo k nej doliehali z kuchyne na prízemí.

Helen sa predklonila a pohľadom blúdila po okolí. Spotenými dlaňami sa opierala o kolená. Dnes vytvorila osobný rekord, hoci vybehla neskôr než zvyčajne.

Pred ňou sa rozprestieralo pokojné modré more, no v jej vnútri zúrila búrka. Helen sa vystrela a objala sa rukami, lebo sa ustavične triasla. Jej mama tomu hovorila, že „ju preskočila smrťka“. Možno na tom je niečo pravdy. Niežeby ju práve teraz obchádzala smrťka, ale niekde určite máva kosou.

Čas urobil svoje, spomienky vybledli. Zreteľne si však pamätá hlasy, ktoré sa dožadovali presnej odpovede, chceli vedieť, čo sa stalo. Jednostaj opakovali to isté, nakoniec už nevedela, čo je ich a čo jej pravda.

Vtedy sa jej videlo nemožné, že by sa sem niekedy vrátila a začala odznova. No šepkanie aj pokriky rokmi strácali na sile, menili sa na akési hundranie, až napokon úplne stíchli. Zdalo sa, že sa stala prirodzenou súčasťou života ostatných.

Lenže teraz sa opäť začnú trúsiť reči, všetko sa vyťahne na svetlo. A ako zvyčajne, v živote sa vždy zbehnú viac udalostí naraz. Helen sa už niekoľko týždňov poriadne nevyspala, lebo dostala list od Eriky Falckovej o jej pripravovanej novej knihe, v ktorom ju pozýva na stretnutie. A hoci sa pekných pár rokov zaobišla bez tabletiiek, teraz si ich dala znova predpísať. Bez nich by totiž nezvládla ďalšiu noviniku – vrátila sa Marie.

Uplynulo tridsať rokov. S Jamesom žili nenápadne a utiahnuto, bez zbytočných rečí a veľkých gest. Presne takto to chcel. Hoci raz sám podotkol, že nakoniec sa úplne prestanú rozprávať. Mal pravdu. Ale aj z najťažších chvíľ sa vždy vyhrabali, len čo sa pousilovala, aby všetko šliapalo, ako treba. Naučila sa zvládať a potláčať spomienky. Darilo sa jej až doteraz. Odrazu sa jej pred očami však začali vynárať. Najzreteľnejšie sa jej zobrazovala Mariina tvár. A Stellin šťastný úsmev.

Helen sa znova pozrela na more, sledovala pohyb nevelkých vln. No predstavy sa nechceli vytratiť. Marie sa vrátila a s ňou aj skaza.

„Prepáčte, kde nájdem toalety?“

Sture z tunajšej farskej obce povzbudivo pozeral na Karima a ostatných prítomných, ktorí sa v ubytovacom stredisku pre migrantov zišli na lekciu švédčiny.

Frázu všetci opakovali, ako najlepšie vedeli: „Prepáčte, kde nájdem toalety?“

„Koľko to stojí?“ pokračoval Sture.

Malý zbor opakoval: „Koľko to stojí?“

Karim bojoval so zvukmi, čo v jedinom prúde vychádzali z úst Stureho, ktorý stál pri tabuli s textom. Všetko bolo úplne iné. Písmená a zvuky sa líšili.

Poobzeral sa po miestnosti, po hrdinskej skupine šiestich ľudí. Ostatní buď na slnku hrali futbal, alebo polihovali v ubytovni. Podaktorí sa usilovali prespať deň aj spomienky, iní mejlovali s priateľmi či so žijúcimi príbuznými, s ktorými sa poradilo spojiť, alebo surfovali po stránkach s najnovšími správami. Niežeby tam nachádzali veľa informácií, lebo vláda šírila iba propagandu a korešpondenti svetových spravodajských agentúr sa do krajiny dostávali len s veľkými problémami. Aj Karim vo svojom predchádzajúcom živote pracoval

ako novinár a vedel, aké ťažké je zostaviť korektnú reportáž z krajiny, v ktorej zúri vojna a je taká zničená ako Sýria.

„Ďakujeme za pozvanie.“

Karim zafunel. Túto frázu určite nevyužije nikdy. Lebo jedno pochopil pomerne rýchlo – Švédi sú veľmi rezervovaní. Doteraz nenadviazal kontakt s nijakým Švédom okrem Stureho a pár osôb, ktoré pracovali v ubytovacom stredisku pre migrantov. Akoby sa ocitol v malom štáte v štáte, izolovanom od okolitého sveta. Spoločnosť si poskytovali utečenci navzájom. Spolu so spomienkami na Sýriu. S dobrými, ale najmä so zlými. So zážitkami, čo si jednotlivci pripomínali. Karim sa pokúšal na všetko zabudnúť. Aj na vojnu, čo sa zmenila na každodennosť. Aj na dlhú cestu do zaslúbenej krajiny na ďalekom severe.

Tu sa trochu pozviechal, darilo sa mu. Mal pri sebe svoju milovanú Aminu a ich dva spoločné poklady Hassana a Samiu. Len na nich mu záležalo. Podarilo sa mu ich dostať do bezpečia, dať im budúcnosť. Mŕtvolky plávajúce vo vode sa mu síce natískali do snov, no len čo otvoril oči, stratili sa. On a jeho rodina sú tu. Vo Švédsku. A na ničom inom nezáleží.

„Ako hovoriť, keď niekto sex?“

Adnan sa zasmial vlastným slovám. Spolu s Chalílom tu boli najmladší chlapi. Sedeli vedľa seba a navzájom sa podpichovali.

„Správaj sa úctivo,“ šepol Karim po arabsky a zagánil naňho.

Zároveň ospravedlňujúco pokrčil plecami, na čo Sture prikývol.

Chalíl a Adnan sa sem dostali vlastnými silami, bez rodiny, bez priateľov. Podarilo sa im včas ujsť z Aleppa. Mali iba dve možnosti: ujsť, alebo zostať. Obe predstavovali rovnaké nebezpečenstvo a ohrozenie.

Karim sa na nich nevedel naozaj hnevať, hoci zabudli na prejav úcty. Ešte vždy to boli deti. Vydesené a osamelé v cudzej krajine. Neostalo im nič, iba sa tváriť suverénne. Všetko im bolo cudzie. Karim sa s nimi po lekciách často rozprával. Ich rodiny sa vyzbierali do posledného haliera, aby im umožnili dostať sa sem. Na pleciach týchto chalanov ležala obrovská zodpovednosť. Nielenže ich osud vrhol do neznámej krajiny, ešte ich kváril pocit povinnosti čo najskôr sa postaviť na vlastné nohy a ochrániť rodinu pred vojnou. Hoci im rozumel veľmi dobre, nemohol akceptovať, aby sa voči novej vlasti správali neúctivo. Švédi sa ich báli, a predsa ich prijali. Dali im strechu nad hlavou a živili ich. A Sture im navyše venuje voľný čas, usiluje sa ich naučiť, čo koľko stojí a kde sú toalety. Karim sa vo Švédoch stále nevyznal. No pociťoval nekonečnú vďačnosť za všetko, čo urobili pre jeho rodinu. Nie všetci však nadobudli rovnaký názor, lenže tí, kto-

rí nerešpektujú novú vlasť, škodia ostatným, a preto na nich Švédi hľadajú podozrievavo.

„Dnes je krásne,“ artikuloval Sture pri tabuli.

„Dnes je krásne,“ opakoval Karim a usmial sa naňho.

Po dvojmesačnom pobyte vo Švédsku už chápal vďačnosť Švédov za snečný svit. Veď jedna z prvých viet, čo sa naučil po švédsky, znela: Dnes je počasie na posranie. Len ju ešte vždy nevedel vysloviť správne.

„Koľko sa podľa teba sexuje v takom veku?“ Erika si odpila zo šumivého vína.

Annin výbuch smiechu pritiahol pozornosť ostatných hostí v Café Bryggan.

„To sa pýtaš vážne? Takže tebe, sestrička, chodia po rozume takéto veci? Koľko sexu si dožičí Patrikova mama?“

„Dobre, dobre, ale veď ja to skúmam perspektívne,“ ohradila sa Erika a zobrala si príbor na plody mora, ktorých mala plný tanier. „Koľko rokov mi zostáva na dobrý sexuálny život? Kedy oň človek stráca záujem? Kedy chuť na sex nahrádza neodolateľná túžba lúštiť krížovky, sudoku a napchávanie sa pralinkami? Alebo je žiadostivosť konštantná?“

„No teda...“

Anna pohoršene zavrtela hlavou, potom sa oprela a pokúšala sa nájsť pohodlnejšiu polohu. Pri pohľade na ňu Erike stiahlo žalúdok. Nie tak dávno obe prežili ťažkú dopravnú nehodu, pri ktorej tehotná Anna prišla o dieťa, čo jej budú navždy pripomínať jazvy na tvári. No teraz už onedlho porodí Danovi dieťa, ich spoločné a vytúžené. Lebo život je plný prekvapení.

„Čo si myslíš...“

„Ak sa čo len pokúsiš spomenúť *našich rodičov*, okamžite vstanem a odchádzam,“ Anna výhražne zdvihla ruku. „Na to naozaj nemienim ani len pomyslieť!“

Erika sa uškrnula.

„Okej, tak ako príklad nepoužijem mamu a ocka, ale ako často podľa teba sexuje Kristina s majstrom tisícich remesiel?“

„Erika!“ Anna si zakryla tvár dlaňami a znova pohoršene krútila hlavou. „Prestaňte si už uťahovať z toho nešťastného Gunnara! Usiluje sa, je milý a veľmi zručný.“

„Okej, tak sa radšej bavme o svadbe. Aj teba pozvali ako poradkyňu pri výbere šiat? Dúfam, že sa nebudem musieť iba ja tváriť nadšene, keď mi začnú predvádzať jednu babkovskú katastrofu za druhou!“

„Neboj sa, pozvala aj mňa,“ Anna sa usilovala predkloniť, aby sa dostala k chlebíčku s račím šalátom.

„Postav si tanier na brucho,“ navrhla potmehúdsky Erika, za čo si od Anny vyslúžila zlostné gánenie.

I keď Dan a Anna veľmi túžili po dieťatku, v horúčave vrcholiaceho leta gravidita nebola práve slasť, najmä vzhľadom na Annino – mierne povedané – gigantické brucho.

„Nepokúsime sa to trochu korigovať? Kristina má skvelú figúru. Tuším je v páse tenšia než ja a má krásne poprsie, iba sa to neopováži ukázať. Predstav si ju v úzkych puzdrových šatách s malým výstrihom!“

„Buď taká láskavá a vynechaj ma z plánov prerobiť Kristinu! Rozhodla som sa, že ju vychválím, aj keby prišla vo vreci!“

„Zbabelec!“

„Staraj sa o svoju svokru, ja sa postarám o svoju.“

Anna si s chuťou odhryzla z chlebíčka.

„Jasné, lebo s Esther to máš naozaj veľmi zložité,“ ironizovala Erika, keď si predstavila Danovu milú mamu, ktorá v živote nikoho nekritizovala a nepresadzovala si názor.

To si Erika pamätala z vlastnej skúsenosti, keď v dávnej minulosti chodila s Danom.

„Máš pravdu, s Esther som mala šťastie,“ prikývla Anna a vzápätí zahrešila, keď jej chlebíček skončil na bruchu.

„Kašli na to, kto by sa ti pozeral na brucho, keď vidí také melóny!“ Erika kývla na Annino obrovské poprsie.

„Drž zobák.“

Anna si starostlivo pozotierala majonézu zo šiat. Erika sa k nej nahla, sestrinu tvár chytila do dlaní a vybozkávala ju na obe líca.

„A to už prečo?“ čudovala sa Anna.

„Mám ťa rada,“ vysvetlila Erika prosto a zdvihla čašu. „Na nás, Anna. Na teba a na mňa, na naše strelené rodiny. Na to, že sme tu, že sme to všetko prežili a že už nemáme pred sebou nijaké tajomstvá!“

Anna dojato zažmurkala, potom zobrala pohár s kolou a prifukla si s Erikou.

„Na nás!“

Erike sa na zlomok sekundy zazdalo, že v Anniných očiach sa mihol čudný záblesk, ale vzápätí zmizol. Zrejme si to len nahovárala.

Sanna sa nahla k jazmínovému kríku a zhlboka nasala jeho vôňu. Zvyčajne ju upokojila, no tentoraz nie. Okolo nej sa motali zákazníci, vybrali kvetináče, do vozíkov si nakladali zeminu, ale ona ich sotva

vnímala. Jednotaj mala pred očami iba falošný úsmev Marie Wallovej.

Sanna nechápala, ako je možné, že sa vrátila. Po toľkých rokoch. Akoby nestačilo, že v mestečku musí stretávať Helen a odpovedať jej na pozdrav.

Zmierila sa s Heleninou prítomnosťou, aj že sa s ňou môže hocikedy zraziť. V Heleniných očiach vyčítala vinu, čo ju aj po rokoch očividne zožierala. Zato Marie neprejavovala ani náznak hanby, jej usmievavá tvár žiarila z každého filmového časopisu.

A teraz sa navyše vrátila. Falošná, krásna, usmiata Marie. Chodili do tej istej triedy cirkevnej školy. Sanna závistlivo hľadela na Mariine dlhé mihalnice a záplavu plavých vlasov, čo sa jej vlnili až po kríže, no zároveň v nej tušila akúsi temnotu.

Vďakabohu, aspoň Sannini rodičia boli ušetrení pohľadu na Mariin úsmev. Sanna mala trinásť rokov, keď jej mama zomrela na rakovinu pečene, a pätnásť, keď dodýchal jej otec. Lekári nikdy nezistili presnú príčinu úmrtia, no Sanna vedela, čo sa stalo. Usúžil sa na smrť.

Sanne sa znova ohlásila bolesť hlavy.

Donútili ju presťahovať sa k tete Linn, ale tam sa nikdy necítila doma. Deti tety Linn a uja Paula boli oveľa mladšie než Sanna a manželia vlastne netušili, čo si počať so sirotou v pubertálnom veku. Nikdy jej neublížili, správali sa k nej pekne, robili, čo vedeli, ale zostali si cudzí.

Rozhodla sa pre vzdialenú poľnohospodársku školu a hneď po jej skončení sa zamestnala. Odvtedy žila iba pre svoju prácu. Viedla toto záhradné centrum hneď za Fjällbackou, a hoci nezarábala veľa, stačilo jej to na pokrytie výdavkov na seba a dcéru. Viac nepotrebovala.

Keď sa našla zavraždená Stella, jej rodičia sa zmenili na chodiace mŕtvoly, čo v podstate chápala. Podaktorí ľudia prichádzajú na svet s istým vyžarovaním a Stella patrila k nim. Vždy bola veselá, milá, ochotná svojim najbližším rozdávať bozky a objatia. Keby v to teplé letné ráno Sanna mohla zomrieť namiesto nej, rada by to urobila.

Ibaže v jazere našli Stellu. A potom sa všetko zmenilo.

„Prepáčte, existujú ruže, ktoré si vyžadujú málo opatery?“

Sanna sa strhla a pozrela sa na ženu, ktorej príchod si vôbec nevyšmála.

Žena sa usmiala a vráskavá tvár sa jej vyhladila.

„Milujem ruže, ale nie som nijaký záhradkár.“

„Záleží vám na farbe?“ opýtala sa Sanna.

Vždy vedela nájsť ľuďom rastliny, ktoré sa k nim najväčšmi hodili. Niektorí si rozumeli s kvetmi, čo potrebujú veľa starostlivosti a po-

zornosti. Tým odporučila orchideu, lebo vedela, že im bude kvitnúť a dlhé roky ich tešiť svojou krásou. Podaktorí sa však ledva vládali postarať o seba a tí potrebovali trpezlivé, odolné a silné rastliny. Nemuseli to byť práve kaktusy, tie si schovávala pre najťažšie prípady, ale osvedčila sa napríklad kala alebo monstera. Zakladala si na tom, aby vždy spojila vhodnú rastlinu s vhodným typom človeka.

„Ružová,“ zasnene odvetila vráskavá dáma. „Milujem ružové ruže.“

„V tom prípade tu mám čosi ako stvorené pre vás. Ružu bedrovníkolistú. Najdôležitejšie je venovať sa jej pri sadení. Vykopte hlbšiu jamu a poriadne ju zalejte. Pridajte trochu hnojiva, pribalím vám ho. Potom zasaďte krík. Zasypte ho zeminou a znova polejte. Polievanie je dôležité najmä na začiatku, kým sa rastlina nezakorení. Potom sa už treba len postarať, aby pôda nevyschla. Strihá sa začiatkom jari, hovorí sa, že najlepšie vtedy, keď začínajú pučať brezy.“

Dáma sa s úľubou zadívala na ružový ker, čo jej Sanna naložila do nákupného vozíka. Veľmi dobre jej rozumela, lebo ruže majú v sebe čosi zvláštne. Neraz ich prirovnávala k ľuďom. Keby Stella bola kvet, určite by bola ruža. Galská ruža. Krásna, vznešená, s niekoľkými vrstvami okvetných lístkov.

Zákazníčka zaodfňala.

„Ste v poriadku?“ opýtala sa.

Sanna potriasla hlavou, uvedomila si, že sa opäť ponorila do spomienok.

„Som, to je len únava. Táto horúčava...“

Žena chápavo prikývla.

Lenže nič nebolo v poriadku. Lebo sa vrátilo zlo. Sanna to cítila rovnako intenzívne ako vôňu ruží.

Dovolenka s deťmi by sa nemala vnímať ako voľno, uvažoval Patrik. Skôr ako kombinácia čohosi úplne fantastického a hrozne vyčerpávajúceho. Napríklad ako teraz, keď mal na starosti všetky tri deti, lebo Erika išla s Annou na obed. Navyše, napriek dobrým radám, sa s nimi vybral na pláž, lebo doma už začali loziť po stenách. Nebolo ťažké udržať ich na uzde, ak ich čímsi zamestnal, ibaže zabudol, že pláž všetko iba skomplikuje. Na prvom mieste hrozilo nebezpečenstvo utopenia. Ich dom stojí v Sälviku rovno nad lidom a už neraz sa v noci zobudil zaliaty studeným potom, keď sa mu snívalo, že niektoré z detí vykĺzlo z domu a rozbehlo sa k moru. Na druhom mieste bol piesok. Noel a Anton nielenže ním ohadzovali iné deti, čím si Patrik vyslúžil zlostné pohľady ostatných rodičov, ale z nejakého dô-

vodu sa im zapáčilo pchať si ho do úst. Ten piesok by ešte nebol pohroma, ibaže Patrik si predstavil, aký hnus v ňom môže byť. V poslednej chvíli vytiahol Antonovi z pästičky ohorok a bolo len otázkou času, kedy natrafí na sklený črep. Alebo na guču žuvacieho tabaku.

V duchu ďakoval bohu za Majku. Zavše mával výčitky svedomia, keď videl, ako zodpovedne sa správa k bračekom, no Erika ho presviedčala, že Majka to robí rada. Presne ako sa ona rada starala o svoju mladšiu sestru.

Dcéрка aj teraz dohliadala, aby dvojčatá nešli do hlbšej vody, rázne ich ťahala na breh, kontrolovala, čo majú v ústach, a oprašovala detičky, do ktorých jej bračekovia hádzali piesok. Patrik si niekedy priam želal, aby nebola až taká ukážková. Obával sa, že keď sa zmení, čaká ju v živote veľa sklamaní.

Pred rokmi mal problémy so srdcom a odvtedy chápal, že je dôležité, aby sa o seba trochu staral a dožičil si oddych. Otázne zostávalo, či dovolenka s deťmi je skutočne relax. Hoci svoje deti ľúbil viac než čokoľvek na svete, musel si priznať, že chvíľami túži po pokoji na tanumshedskej policajnej stanici.

Marie Wallová sa pohodlne vystrela na ležadle a načiahla sa za drinkom. Dala si namiešať jedno Bellini. Šampanské s broskyňovým džúsom. Žiaľ, nechutilo ako Bellini v Harryho bare v Benátkach. Veď tu ani nemajú čerstvé broskyne. Toto je iba narýchlo vyrobená napodobenina, zmes džúsu a lacného šampanského, ktorým jej žgrolši z producentského centra dali naplniť chladničku. Hrozné. A pritom výslovne žiadala, aby ju po príchode čakali všetky prísady na poriadny drink.

Návrat v nej vyvolal mimoriadne zvláštny pocit. Niežeby sa ubytovala v starom dome, to nie, ten zbúrali už dávno. Neprestávala si však klásť otázku, či vlastníkov nového domu, čo postavili na starom pozemku, po neblahých udalostiach nenavštevujú zlí duchovia. Zrejme nie. Zlo pravdepodobne odišlo do hrobu spolu s jej rodičmi.

Marie si výdatne odpila z drinku. Zaujímalo by ju, kde sú teraz majitelia domu. Tento augustový týždeň s krásnym počasím je presne ten čas, keď sa mohli naplno tešiť z domu, za ktorého kúpu a zariadenie zaplatili milióny. Napriek tomu, že vo Švédsku nebývali často. Pravdepodobne uprednostnili nejaký zámoček v Provensalsku. Bohatí ľudia sa len ťažko uspokojia s iným než s najlepším. To sa vzťahuje aj na letné sídla.

Rozhodne ju však potešilo, že jej dom prenajali. Po skončení filmovacieho dňa sa sem zakaždým ponáhľala. Uvedomovala si, že jej

šťastie nepotrvá donekonečna, lebo jedného dňa narazí na Helen a vynorí sa pocit, ako veľa vtedy znamenali jedna pre druhú a koľko sa toho zmenilo. A na to všetko zatiaľ ešte nebola pripravená.

„Mama!“

Hlas sa ozval za ňou a bolo jej jasné, že sa nemôže zatajovať.

„No?“ odpila si z pohára.

V hrdle ju poštekli bublinky. Telo sa uvoľňovalo a po každom hlte trochu väčšmi zvláčnelo.

„Išla by som so Samom na jeho loď. Iba na kratšiu plavbu. Súhlasíš?“

„Samozrejme,“ Marie sa znova napila a spod slameného klobúka sa pozrela na dcéru.

„Dáš si?“

„Mama, mám pätnásť!“ vzdychla Jessie.

Bože, Jessie bola taká disciplinovaná, až sa jej nechcelo veriť, že je jej dcéra. Ešte dobre, že po príchode do Fjällbacky si našla toho chalana.

Sklopila ležadlo a zatvorila oči, vzápätí ich však otvorila.

„Prečo si ešte tu? Tieniš mi. Chcem sa trochu opáliť. Po večeri sa bude točiť, mám vyzerat prirodzene hnedá. Lebo po lete v Dannholmene Ingrid vraj bola ako kakaový keks.“

„Ja...“ Jessie chcela čosi povedať, no potom sa zvrtila na päte a odišla.

Marie počula, ako za sebou zabuchla vchodové dvere, a spokojne sa usmiala. Konečne sama.

Bill Andersson otvoril piknikový kôš a vybral si jednu z kopy obložených žemlí, čo pripravovala Gun. Zdvihol hlavu a rýchlo zaklopil veko. Čajky vedia byť neuveriteľne rýchle. Keby nedával pozor, uchmatnú im obed. Tu na móle ich majú čajky ako na podnose.

Gun ho štuchla do boku.

„Je to dobrý nápad,“ povedala. „Šialený, ale dobrý.“

Bill zatvoril oči a odhryzol si zo žemle.

„Myslíš to vážne alebo to hovoríš, aby si potešila svojho starého?“

„Odkedy hovorím niečo, len aby som ťa potešila?“ namietla Gun a Bill jej dal okamžite za pravdu.

Za štyridsať spoločných rokov sa stávalo len výnimočne, aby sa nevyjadřila priam brutálne pravdivo.

„Vieš, rozmyšľam o tom už od toho filmu. Podľa mňa by to mohlo zafungovať. Prehodil som pár slov s Rolfom z azylového strediska. Nemajú to tam veľmi ružové. Tunajší ľudia sú takí zbabelí, že sa k nemu boja čo len priblížiť.“

„Vo Fjällbacke stačí, aby si sa sem prisťahoval z okresného mesta ako ja, aj tak si vyvrheľ. Nečudo, že Sýrčanov nevitajú s otvorenou náručou.“

Gun medzitým maslom nahrubo natrela ďalšiu nedávno kúpenú čerstvú žemľu.

„Najvyšší čas, aby ľudia začali meniť názor,“ Bill rozhodil rukami. „Máme tu ľudí, ktorí s deťmi utiekli pred vojnou a hrôzami, potom si užili svoje počas dlhej cesty, takže sa treba postarať, aby sa naši začali s nimi baviť. Ak možno naučiť Somálčanov korčuľovať a hrať bandy hokej, potom by sa Sýrčania mohli naučiť plachtiť! Ozaj, neleží tá krajina pri vode? Čo ak to už vedia?“

Gun zavrtela hlavou.

„Nemám šajnu, srdiečko, nájdí si to na nete.“

Bill sa načiahol za iPadom, čo ležal vedľa časopisu so sudoku, ktorému sa venoval predpoludním.

„Takže: Sýria leží pri vode, ale ťažko povedať, koľkí z nich žili na pobreží. Vždy som tvrdil, že každý sa naučí plachtiť, a toto je príležitosť dokázať to.“

„A nestačilo by, aby to zvládli len tak pre radosť? Musia pretekať?“

„Však o tom bol celý film Príjemní ľudia. Motivovala ich skutočná výzva. V tom je to posolstvo.“

Bill sa spokojne usmial, že sa mu podarilo vyjadriť takto zasvätené, uvážlivo a výtstižne.

„Dobre. Ale prečo to musí byť hneď – ako si to povedal – výzva?“

„Inak to stratí údernosť. No ak sa inšpirujú viacerí, presne ako ja, bude sa to šíriť ako kruhy na vode. Utečenci ľahšie preniknú medzi obyvateľov.“

Bill si už predstavoval, ako naštartuje celonárodnú akciu. Každá, aj tá najväčšia zmena sa musí najprv niekde začať! A tá, čo sa začala majstrovstvami v bandy hokeji pre Somálčanov, môže pokojne pokračovať plachtením Sýrčanov. Zoznam aktivít je nekonečný.

Gun mu položila dľaň na ruku a usmiala sa naňho.

„Hneď dneska zájdem za Rolfom, aby zariadil schôdzku v stredisku,“ rozhodol Bill a zobral si čerstvú žemľu.

Po krátkom váhaní siahol po ďalšej a hodil ju čajkám. Napokon, aj tie majú právo jesť.

Eva Bergová vytrhávala burinu a hádzala ju do nachystaného koša. Srdce jej poskočilo ako vždy, keď sa pozrela na pole. Toto všetko im patrí. Minulosť tohto gazdovstva ju nikdy netrápila. Ani ona, ani Peter neboli poverčiví. Samozrejme, že keď pred desiatimi rokmi ku-

povali hospodárstvo Strandovcov, bolo okolo toho plno rečí, najmä sa spomínali všetky nešťastia, čo postihli rodinu. Eva z toho pochočila, že išlo o jednu veľkú tragédiu, ktorá spôsobila všetko ostatné. Smrť malej Stelly viedla k tragickému osudu rodiny, no to nijako nezáviselo s gazdovstvom.

Eva sa zohla, ignorovala bolesť v kolenách a ďalej sledila po buri-
ne. Pre ňu a Petra nový domov predstavoval raj. Pochádzali z mesta, teda iba z Uddevally, no odjakživa snívali o vidieku. Statok za Fjäll-
backou dokonale spĺňal ich predstavy. V dôsledku toho, čo sa tu sta-
lo, bola cena nízka, takže si ho mohli dovoliť. Eva dúfala, že toto
miesto sa im podarí zaplniť dostatkom lásky a pozitívnej energie.

Najlepšie bolo, že sa tu páčilo Nei. Dcéрку pokrstili menom Lin-
nea, no odmalička o sebe hovorila ako o Nei, až ju tak začali volať aj
Eva s Petrom. Teraz mala štyri roky a bola taká energická a svojhlavá,
že Eva sa začala báť jej puberty. Zdalo sa, že s Petrom už nebudú mať
viac detí, takže keď príde to zložité obdobie, budú jej môcť venovať
dostatok času. Zatiaľ to ešte pôsobilo ako ďaleká budúcnosť. Nea sa
po dvore medzi zvieratami preháňala, akoby bola natiahnutá na klú-
čik, veselú tváričku jej žiarivo lemovali plavé vlasy, čo zdedila po Eve.
Pre jej svetlú pokožku sa Eva večne strachovala, že sa na slnku spáli,
no Nei vždy len vyskočili na nose ďalšie pehy.

Eva si sadla a pot z čela si zotrela zápästím, aby sa nezababrala gu-
menou rukavicou. Veľmi rada sa starala o zeleninovú záhradu. Vyva-
žovala tým kancelársku prácu. Priam s detinskou radosťou sledovala
semienka, z ktorých vyrástli planty, potom rastliny a nakoniec sa te-
šila úrode. Dopestovali si akurát na vlastnú spotrebu, úrodou by sa
rozhodne neuživil, ale mali pár hriadok zeleniny, bylinkovú záhra-
du a zemiačnik. Eva mala zavše až výčitky svedomia, že sa im tak
darí. Žilo sa jej lepšie, než si kedy predstavovala, lebo mala Petra,
Neu a spokojný domov.

Eva sa pustila pretŕhať mrkvu. V diaľke videla Petra, blížiaceho sa
na traktore. Pracoval v Tetra Packu, ale voľný čas najradšej trávil na
traktore. Aj dnes už zavčas rána odišiel, kým ešte spala, iba si zobral
desiatu a termosku s kávou. K hospodárstvu totiž patril aj kúsok lesa,
ktorý sa rozhodol vyčistiť. Určite privezie aj nejaké drevo na zimu
a bude spotený, zafúlaný, uťahaný, ale usmiaty.

Pretrhanú mrkvu vložila do košíka, zide sa k večeri. Stiahla si ru-
kavice, položila ich vedľa koša a vykročila v ústrety Petrovi. Žmúrila,
aby lepšie dovidela na traktor a Neu. Určite na ňom zaspala, to sa jej
stáva, najmä ak vstala zavčas. Ale za nič by neprepásla možnosť ísť
s Petrom do lesa. Nea ľúbila svoju mamu, no ocka priam zbožňovala.